

Τεχνολογικό
Πανεπιστήμιο
Κύπρου

Σχολή Γεωπονικών
Επιστημών και
Διαχείρισης
Περιβάλλοντος

Πτυχιακή εργασία

**ΕΦΑΡΜΟΓΗ ΤΗΣ ΜΕΘΟΔΟΥ ΠΑΡΕΜΠΟΔΙΣΗΣ ΤΗΣ
ΣΥΖΕΥΞΗΣ ΓΙΑ ΤΟΝ ΕΛΕΓΧΟ ΤΗΣ ΕΥΔΕΜΙΔΑΣ ΚΑΙ
ΔΙΕΡΕΥΝΗΣΗ ΤΗΣ ΠΑΡΟΥΣΙΑΣ ΩΦΕΛΙΜΩΝ
ΕΝΤΟΜΩΝ ΩΣ ΥΠΟΣΤΗΡΙΚΤΙΚΗ ΥΠΗΡΕΣΙΑ
ΟΙΚΟΣΥΣΤΗΜΑΤΟΣ**

Μαρία Θεοδώρου

Λεμεσός, Μάιος 2017

ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΚΟ ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΚΥΠΡΟΥ
ΣΧΟΛΗ ΓΕΩΠΟΝΙΚΩΝ ΕΠΙΣΤΗΜΩΝ ΚΑΙ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ
ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ
ΤΜΗΜΑ ΓΕΩΠΟΝΙΚΩΝ ΕΠΙΣΤΗΜΩΝ, ΒΙΟΤΕΧΝΟΛΟΓΙΑΣ ΚΑΙ
ΕΠΙΣΤΗΜΗΣ ΤΡΟΦΙΜΩΝ

Πτυχιακή εργασία

ΕΦΑΡΜΟΓΗ ΤΗΣ ΜΕΘΟΔΟΥ ΠΑΡΕΜΠΟΔΙΣΗΣ ΤΗΣ
ΣΥΖΕΥΞΗΣ ΓΙΑ ΤΟΝ ΕΛΕΓΧΟ ΤΗΣ ΕΥΔΕΜΙΔΑΣ ΚΑΙ
ΔΙΕΡΕΥΝΗΣΗ ΤΗΣ ΠΑΡΟΥΣΙΑΣ ΩΦΕΛΙΜΩΝ ΕΝΤΟΜΩΝ
ΩΣ ΥΠΟΣΤΗΡΙΚΤΙΚΗ ΥΠΗΡΕΣΙΑ ΟΙΚΟΣΥΣΤΗΜΑΤΟΣ

της

Μαρίας Θεοδώρου

Επιβλέπων Καθηγητής
Δρ. Μενέλαος Σταυρινίδης

Λεμεσός, Μάιος 2017

Πνευματικά δικαιώματα

Copyright © Μαρία Θεοδώρου, 2017

Με επιφύλαξη παντός δικαιώματος. All rights reserved.

Η έγκριση της πτυχιακής εργασίας από το Τμήμα Γεωπονικών Επιστημών,
Βιοτεχνολογίας και Επιστήμης Τροφίμων του Τεχνολογικού Πανεπιστημίου Κύπρου
δεν υποδηλώνει απαραίτητως και αποδοχή των απόψεων του συγγραφέα εκ μέρους του
Τμήματος.

Θα ήθελα να ευχαριστήσω ιδιαίτερα τον καθηγητή μου, Δρ. Μενέλαο Σταυρινίδη για την εμπιστοσύνη που έδειξε στο πρόσωπο μου, με την ανάθεση του συγκεκριμένου θέματος. Μου έδωσε την ευκαιρία να συνεργαστώ και να γνωρίσω αξιόλογους επιστήμονες, αλλά και πάνω από όλα ανθρώπους. Ένας άνθρωπος στον οποίο οφείλω να απευθύνω ευχαριστήριες είναι η Αθανασία Μανδουλάκη, ερευνητικός συνεργάτης του AgroLIFE, η οποία ήταν δίπλα μου κατά την διεξαγωγή της έρευνας στο πεδίο και κατά την ανάλυση των αποτελεσμάτων τόσο πρακτικά αλλά και ψυχολογικά, και η βοήθεια της ήταν ανεκτίμητη.

Ευχαριστώ!

ΠΕΡΙΛΗΨΗ

Η συγκεκριμένη έρευνα πραγματοποιήθηκε στα πλαίσια του προγράμματος AgroLIFE, ένας τριετούς έργου (02/06/14 – 01/06/17) το οποίο συγχρηματοδοτείται από το χρηματοδοτικό μέσο LIFE+ Nature & Biodiversity της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Το πρώτο μέρος της έρευνας ασχολήθηκε με την αντιμετώπιση του εντόμου *Lobesia botrana* σε αμπελώνες της περιοχής Κουμανδαρίας, το οποίο θεωρείτε ο πιο σημαντικός εχθρός των αμπελιών. Το συγκεκριμένο έντομο προκαλεί σημαντικές ζημιές στις ανθοταξίες των αμπελιών, και ακόμη πιο σημαντικές στις άγουρες και ώριμες ράγες, ανάλογα με την γενεά στην οποία βρίσκετε. Σκοπός ήταν να ερευνηθεί κατά πόσο είναι αποτελεσματική η μέθοδος παρεμπόδισης της σύζευξης με την χρήση εξατμιστήρων φερομόνης, έτσι ώστε να μειώνεται η προσβολή και η απώλεια παραγωγής, τόσο ποιοτικά όσο και ποσοτικά. Παράλληλα διεξαγόταν και η διερεύνηση για παρουσία ωφέλιμων εντόμων, τα οποία λειτουργούν ως υποστηρικτική υπηρεσία οικοσυστήματος. Ωφέλιμα έντομα είναι τα έντομα τα οποία μπορούν να βοηθήσουν στην αντιμετώπιση σημαντικών για τους παραγωγούς εντομολογικών εχθρών. Συγκεκριμένα κύριος σκοπός ήταν να διερευνηθεί κατά πόσο επηρεάζεται η παρουσία αρπακτικών και παρασιτοειδών εντόμων σε τρεις διαφορετικές κατηγορίες αμπελώνων, ανάλογα με τον τρόπο διαχείρισης τους.

Λέξεις κλειδιά: *Lobesia botrana*, μέθοδος παρεμπόδισης της σύζευξης, ωφέλιμα έντομα, υποστηρικτική υπηρεσία οικοσυστήματος

ABSTRACT

This research was conducted under the AgroLIFE project, a three-year project (02/06/14 - 01/06/17) co-funded by the European Union's LIFE + Nature & Biodiversity. The first part of the survey dealt with the treatment of the insect *Lobesia botrana* in vineyards of the Commandaria area, which is considered to be the most important enemy of vines. This particular insect causes significant damage to grape flowers, and even more important loss to the unripe and mature berries, depending on their generation of the insect. The aim of the research was to investigate whether the Mating Disruption Technique by using pheromone vaporizers is effective in order to reduce the infection and loss of production both qualitatively and quantitatively. At the same time, there was an investigation into the presence of beneficial insects, which act as a supportive ecosystem service. Beneficial insects are those that can help in dealing with important enemies to the producers. In particular, the main purpose was to investigate whether the presence of raptors and insect pests is affected in three different categories of vineyards, depending on how they are managed.

Keywords: *Lobesia botrana*, Mating Disruption Technique, Beneficial insects, Supportive ecosystem service